

Сурет 1- Инновациялық іс-әрекетті басқару механизмі
Ескерту - Дереккөзі [1]

Әдебиеттер

1. Просветов Г.И. Управление инновациями. Задачи и решения / Г.И. Просветов. – М.: Альфа-пресс, 2019. – 208 с.
2. Евдокимова Л.О. Инновационный менеджмент / Л.О. Евдокимова, Л.С. Слесарева. - М.: Андреевский Издательский дом, 2022. –168 с.

Жасұлан Д.Ж. 4 курс (Қарағанды Бөкетов университеті)

Ғылыми жетекші - Менеджмент кафедрасының э.ғ.м., аға оқытушысы Ескерова З.А.

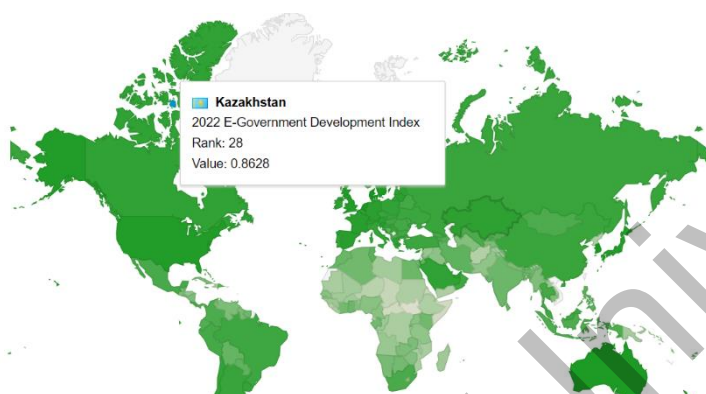
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУДАҒЫ ЦИФРЛЫҚ ТРАНСФОРМАЦИЯ

Қазіргі әлем білім экономикасына, ақпараттық қоғамның жаһандық бәсекелестігіне қарай жылжуда. Әлемнің көптеген елдері осы трендте, және осы үрдістерге байланысты үкіметтер цифрлық трансформация жолына түсуде. Яғни диджитал-технологиялар, жасанды

интеллект, деректерді талдау шешім қабылдаудың негізі ретінде бизнес үшін де, мемлекет үшін де, жалпы қоғам үшін де жаһандық трендтер болып табылады. Мемлекеттер қоғам құрылымының күрделенуін, азаматтық белсенді әлеуметтік топтардың құрылымы мен санының өзгеруін, деректердің жаңа рөлін және олармен жұмыс істеу дағдыларын өзектендіруді қамтитын ілеспе сын-қатерлермен күресе білуі тиіс.

Қазіргі әлемде цифрландыру қарқынды жаһандық тренд болып табылады. Жалпы бүкіләлемде орын алған коронавирустық пандемия цифрлық сервистерге көшу процесіне жеделдеткен болатын. Цифрлық дәуірге көшу жағдайында мемлекеттер азаматтармен өзара әрекет етудің жаңа форматтарын осы күнге дейін іздестіруде.

Мемлекетімізде басқа мемлекеттерден қалыс қалған жоқ. Мысалы, біздің елімізде Электронды Үкіметті басқару саласына енгізген болатын. Осының нәтижесінде, ең өзекті "БҰҰ зерттеуі: электрондық үкімет 2022" сәйкес, электрондық үкіметтің даму индексі (E government development index - EGDI) бойынша Қазақстан әлемде 193 ел арасында 28-ші орында. Салыстыру үшін 2003 жылы Қазақстан осы рейтингтің 84-ші орында болды (Сурет 1).

Сурет 1- E government development index, 2022

Қазақстан теңізге шыға алмайтын дамушы елдер санатында да көш бастап тұр. Бұл санатта Қазақстан ең жоғары EDI мәніне ие (0,8628) және өте жоғары EGDI бар топтың екінші жоғары (V3) рейтингтік сыныбында тұрған жалғыз ел болып қала береді.

Жалпы, 2022 жылы Электронды Үкімет платформасында келесі қызметтер орындалды. Ол толығымен келесі суретте 2 көрсетілген.

Сурет 2. «Мемлекеттік корпорация» платформасындағы қызметтер, 2022

Пандемияның қиындықтарынан өтіп, цифрлық технологиялардың дамуы бізге ұсынатын жаңа мүмкіндіктерді көріп, сарапшылар қазір ХХІ ғасырдағы цифрлық үкімет енді тек тиімді нұсқа ғана емес, азаматтардың коммуникациясының барлық салаларында одан әрі ілгерілеуді қамтамасыз ететін императив деген қорытындыға келуде. Әрине, цифрландырудың кемшіліктері де бар - ескі деректердің бұзылуынан бастап жаңа сандық теңсіздікке дейін. Алайда, жалпы әлемдік трендтер цифрландыру, керісінше, сөзсіз процесс екенін көрсетеді, демек, жаңа цифрлық әлемнің ережелеріне тезірек бейімделе алатын елдер одан көп пайда көреді.

Әдебиеттер

1. Мемлекеттік басқару теориясы : ғылыми басылым / Ж. Ихданов , Ғ. Н. Сансызбаева , Р. Ғ. Есенжігітова . - Алматы : Экономика, 2007. - 215 б.

2. 2022-2026 жылдарға арналған “Азаматтарға арналған үкімет” мемлекеттік корпорациясы” Даму стратегиясы, 2021

3. www.Finprom.kz

Жумадилова Д.Е., 4 курс (Қарағанды Бөкетов университеті)

Ғылыми жетекші – э.ғ.к., профессор Давлетбаева Н.Б.

ШЕТЕЛ АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНДА КОНСАЛТИНГТІ ДАМУ ТӘЖІРИБЕСІ МЕН МӘСЕЛЕЛЕРІ

Ауыл шаруашылығы консалтингінің мақсаты – менеджмент жүйесінде менеджмент пен АӨК иелеріне өз мақсаттарына жетуге көмектесу. Сондай-ақ, агроконсалтингтің негізгі мақсаты халықаралық нарықта заманауи, бәсекеге қабілетті бизнес құру және қосымша пайда алу және өсімдік шаруашылығында және кез келген басқа ауыл шаруашылығы қызметінде шығындарды азайту болып табылады. Сонымен қатар, ауылшаруашылық консалтингі агробизнесті басқару жүйесін дамытуға көмектеседі, ол ауылшаруашылық холдингтерінің иелері мен басшылығына басқару ауыртпалығын жеңілдетуге көмектеседі.

Халықаралық ауылшаруашылық консалтинг – шетелде жұмыс істейтін немесе шетелде бизнес ұйымдастыруды қалайтын компаниялар мен жеке тұлғаларға халықаралық ауылшаруашылық бизнес-консалтинг саласында кең ауқымды кеңес беру қызметтерін көрсету.

Мұндай кеңес беру бизнестің шынайы әлеуетін анықтауға және ашуға, сондай-ақ жаңа елдерде бұрын пайдаланылмаған жаңа мүмкіндіктерді ашуға және іске асыруға көмектесетін серіктестік пен сенімді іскерлік қарым-қатынастарды қамтиды. Халықаралық ауылшаруашылық консалтинг әдетте келесі бағыттар бойынша жұмыс істейді:

- жеке тұлғалар мен компанияларға шетелде/әртүрлі елдерде бизнес құруда көмек көрсету;

- компаниялар мен жеке тұлғаларға шетелде/әртүрлі елдерде бизнесті сатып алуға жәрдемдесу (бұл әр түрлі бизнес түрлері болуы мүмкін: жер активтері, фермерлік шаруашылықтар, агрохолдингтер, ірі кәсіпорындар, рекреациялық кешендер, кемелер, балық өндіруге арналған аквафермалар және т.б.) және инвестициялау бәсекеге қабілеттілігін арттыру және осындай бизнесті дамыту;

- шетелдегі/түрлі елдердегі компаниялардың қызметін ұйымдастырушылық-құқықтық қамтамасыз ету;

- жеке тұлғаларға және шетелдік компанияларға әртүрлі елдерде инвестициялық жобаларды іске асыруға жәрдемдесу (соның ішінде жобаны сараптау және серіктестерді таңдау);

- шетелдік компанияларға әртүрлі елдерде бизнес жүргізуге көмектесу;

- ықтимал шетелдік серіктестердің сенімділігін бағалау;

- шетелдік бизнесті сенімгерлік басқару.

Шетелде қызметтің ерекше түрі ретінде ауыл шаруашылығы консалтингінің пайда болуы ХХ ғасырдың 30-жылдарына жатады. Жаңа технологиялар, кооперация және мамандану процестері, бәсекелестіктің күшеюі – осының барлығы басқару жүйесін қайта құрылымдаумен байланысты мәселелердің туындауына және басқару міндеттерінің күрделенуіне әкелді. Басқару консалтингі әсіресе 40-50 жылдары АҚШ-та өндірісті жақсарту қажеттілігіне байланысты белсенді түрде дамыды. Батыс Еуропада консалтингтік қызмет 60-жылдардың соңына қарай кең тарады. Шамамен сол уақытта Англия мен Жапонияда консалтингтік фирмалар пайда болды.